

Rundskriv, publisert 22.12.1999

Til samtlige departementer og
Riksrevisjonen

Rundskriv R-14/99

Vår ref

Dato

99/5661 C JOP/AUI

22.12.1999

Behandling av diskonteringsrente, risiko, kalkulasjonspriser og skattekostnad i samfunnsøkonomiske analyser

1. Innledning

Dette rundskrivet gir retningslinjer for behandling av diskonteringsrente, risiko, kalkulasjonspriser og skattekostnader i økonomiske utredninger av statlige tiltak. Den praktiske gjennomføringen av disse retningslinjene er beskrevet i Veiledning i samfunnsøkonomiske analyser (Finansdepartementet, 2000). Retningslinjene skal benyttes i nytte-kostnadsanalyser, kostnadseffektivitetsanalyser, investeringsanalyser og utredninger av økonomiske konsekvenser i henhold til utredningsinstruksen.

Dette rundskrivet erstatter rundskriv R-25/78 Kalkulasjonsrente ved utarbeiding av programanalyse m.v.

Rundskrivet er tilgjengelig på Finansdepartementets nettsider under www.finans.dep.no.

2. Diskonteringsrente og risiko

For å kunne sammenlikne og summere nytte- og kostnadsvirkninger som oppstår på ulike tidspunkt, er det behov for en diskonteringsrente.

Diskonteringsrenten for statlige prosjekter bør ta utgangspunkt i en risikofri diskonteringsrente og et risikotillegg. Alternativt kan risiko håndteres ved å justere ned kontantstrømmen ved bruk av sikkerhetsekvivalenter.

Den risikofrie diskonteringsrenten fastsettes som en langsiktig risikofri realrente før skatt. På dette grunnlaget settes størrelsen på den risikofrie diskonteringsrenten til 3,5 pst. pr. år. Finansdepartementet vil oppdatere den risikofrie diskonteringsrenten over tid for å fange opp langsiktige endringer i rentenivået.

For større prosjekter eller for grupper av prosjekter med tilnærmet samme risiko, bør risikojusterte avkastningskrav beregnes særskilt.

For mindre, enkeltstående prosjekter benyttes risikotillegg som vist i tabellen nedenfor dersom det ikke utføres særskilte analyser.

Prosjekttype	Risikotillegg	Diskonteringsrente
Prosjekter med om lag samme risiko som et gjennomsnittlig prosjekt finansiert i aksjemarkedet	4,5 pst.	8 pst.
Prosjekter med middels risiko	2,5 pst.	6 pst.
Prosjekter med lav risiko	0,5 pst.	4 pst.
Offentlig forretningsdrift i direkte konkurranse med private aktører	Som tilsvarende private bedrifter	3,5 pst. + risikotillegg som tilsvarende private bedrifter

Valg av risikoklasse er omtalt nærmere under 4.3 i Veiledning i samfunnsøkonomiske analyser (Finansdepartementet, 2000).

3. Kalkulasjonspriser

Markedsprisene i privat sektor skal så langt som mulig benyttes som kalkulasjonspriser.

I de tilfeller der det offentlige produserer private goder i direkte konkurranse med privat virksomhet, benyttes samme priser som for tilsvarende privat virksomhet, både for innsatsfaktorer og for det som produseres.

I de tilfeller der det offentlige i liten grad konkurrerer med privat virksomhet, benyttes følgende kalkulasjonspriser for innsatsfaktorene:

Arbeidskraft: Lønn inklusiv skatt og arbeidsgiveravgift mv.

Vareinnsats: Pris eksklusiv toll og avgifter, men inklusiv avgifter som er begrunnet med korreksjon for eksterne virkninger.

4. Beregning av skattekostnad

Økonomiske utredninger av statlige tiltak skal inkludere kostnadene ved skattefinansiering. Skattekostnaden settes til 20 øre pr. krone. Grunnlaget for beregning av skattekostnaden vil være tiltakets nettovirkning for offentlige budsjetter, dvs. det offentlige finansieringsbehovet.

5. Ikrafttredelse

Dette rundskrivet trer i kraft fra 1.1.2000. Det tillates en overgangsperiode på inntil et år. Rundskrivet skal senest følges fra 1.1.2001.

Etter fullmakt

Ole K. Hovland
ekspedisjonssjef

Lars-Erik Østby
avdelingsdirektør